

# ارزیابی خطر انتقال عفونت بیمارستانی از تجهیزات پزشکی (مطالعه موردی: بیمارستان ابن سینا)

## مقدمه:

عفونت های بیمارستانی یک مشکل جهانی در بیمارستان های دنیا می باشد و یکی از مشکلات مهم سلامت به ویژه در کشورهای در حال توسعه محسوب می شود. براساس آمارهای ارائه شده سالانه در جهان جمعیتی بیش از ۲ میلیون نفر از عفونت های بیمارستانی رنج می برند و نزدیک به ۱۰۰۰۰۰ نفر از این عفونت می میرند. مطالعات انجام شده در سراسر دنیا شیوع عفونت بیمارستانی را بین ۴ تا ۴۷ درصد گزارش نموده اند. عوامل مختلفی در افزایش بروز عفونت بیمارستانی دخیل می باشند که مهمترین آنها عبارتند از سن، عمل جراحی، مشکلات سیستم ایمنی، مصرف داروهای سرکوب کننده ایمنی، بیماری های مزمن مانند دیابت، سیروز، نارسایی کلیوی و سرطان ها و مصرف آنتی بیوتیک های وسیع الطیف هستند. همچنین برخی از مداخلات درمانی و سطوح تجهیزات پزشکی مانند لوله گذاری، رگ گیری، آندوسکوپی، ونتیلاتور، کاف فشارسنج، گوشی پزشکی، ماشین همودیالیز، دستگاه های عکسبرداری،... نیز در افزایش شیوع عفونت بیمارستانی نقش بسزایی در بروز عفونت بیمارستانی دارند.

با توجه به اهمیت عفونت های بیمارستان، تعیین علل مرتبط با آن و دستیابی به راهکارهایی جهت کنترل آن ضرورت دارد لذا مطالعه حاضر با هدف ارزیابی خطر انتقال عفونت بیمارستانی از تجهیزات پزشکی در بیمارستان ابن سینا تهران انجام شد.

## روش اجرا:

این مطالعه بصورت تجربی در دو مرحله قبل و بعد از مداخله در سال ۱۳۹۷ و به مدت سه ماه در بیمارستان ابن سینا انجام گرفت. مداخله عبارت بود از نظافت تجهیزات پزشکی توسط کارکنان بیمارستان که در طول آن دو بار در هفته با روش های انجمن پرستاران کنترل عفونت (ICNA) و شمارش کلنی های هوازی (ACC) صورت گرفت. بخش های مورد بررسی شامل درمانگاه و بخش مراقبتهای ویژه بود. نتایج به دوصورت قبل و بعد از نظافت گزارش شده و توسط آزمونهای آماری مک نمار و ویلکاکسون، در نرم افزار SPSS21 تجزیه و تحلیل شد.

## یافته ها:

نقاط قبل و بعد از نظافت در روش ICNA، به ترتیب ۵۲٪ و ۳۲٪ کثیف بودند و در روش ACC به ترتیب ۶۶٪ و ۵۷٪ کثیف بودند و اختلاف معنی داری بین دو روش وجود داشت ( $P < 0.05$ ). بیشترین میزان آلودگی و انتقال عفونت به ترتیب شامل دستگیره تریالی حمل تجهیزات پروتابل، گوشی پزشکی و رگ گیر بود.

## بحث و نتیجه گیری:

میزان آلودگی سطوح تجهیزات پزشکی و کمک درمانی بیمارستانی می تواند سبب انتقال عفونت بیمارستانی شده ولیکن با نظافت روزانه و توسط مواد شوینده مناسب می تواند به میزان زیادی در کاهش این عفونت موثر باشد. همچنین استفاده مجدد از تجهیزات پزشکی یکبار مصرف که از شایعترین عوامل بروز عفونت است باید مورد نظارت قرار گیرد.

## کلید واژه ها:

عفونت بیمارستانی، تجهیزات پزشکی، کنترل عفونت.